

ČLÁNKY K FIGR

Zdroj: Podnikatel.cz

Autor: Daniel Morávek

Číslo: 220

Datum: 08.08.2013

ISSN: 1802-8012

Identifikace: YDPK20130808010003

Jazyk: cz

Název: Polovina OSVČ si nevytváří rezervy na stáří, hrozí jim propad do chudoby

Oblast: Internet - Média, tv, rádia

Odkaz: <http://www.podnikatel.cz/clanky/polovina-osvc-si-nevytvari-rezervy-na-stari-hrozi-jim-propad-do-chudoby/> Zobrazit originální www stránku se zvýrazněnými klíčovými slovy

Skóre: 0.80

Zpracováno: 09.08.2013 03:58:35

Zkratka oblasti: YD

Klíčová slova: finanční (2), nízký (2), nízké, důsledku, gramotností

Polovina OSVČ si nevytváří rezervy na stáří, hrozí jim propad do chudoby

Co se týká výše příjmů pro uspokojování současných potřeb, nemá většina OSVČ potíže. Problém nastává u rezerv na stáří, které vytváří jen polovina z nich.

Řadě osob samostatně výdělečně činných (OSVČ) hrozí ve stáří propad do chudoby. Nemohou přitom za to pouze nízké odvody na sociální pojištění, nýbrž i neustále klesající úroveň rezerv, které mají OSVČ k dispozici pro nepříznivé životní situace a na stáří. Jenom necelá polovina sebezaměstnaných se na stáří nebo na krizové chvíle snaží zajistit. Oproti předchozím rokům navíc tento podíl výrazně klesl. Vyplývalo to z analýzy Sociální a ekonomické postavení osob samostatně výdělečně činných v ČR v roce 2012, kterou zpracoval Výzkumný ústav práce a sociálních věcí (VÚPSV) a kterou zveřejnil na svých internetových stránkách.

Čtěte také: Vyplatí se OSVČ vstup do druhého pilíře? Spočítali jsme za vás

Teprve druhá podrobná studie o OSVČ

Autor: www.isifa.com

Ilustrační obrázek.

Aktuálně zveřejněná studie je teprve druhým komplexním šetřením mezi OSVČ, které ukazuje jejich názory, motivy chování a sebehodnocení své činnosti. První podobný průzkum proběhl v roce 2006. Obou průzkumů se zúčastnilo více než tisíc respondentů. Zatímco v některých oblastech se postoje OSVČ prakticky nezměnily, v jiných došlo k nemalým změnám. Do velké míry však za to může aktuální ekonomická situace, v roce 2006 totiž probíhalo období konjunktury.

Čtete také: Neodložíte ročně 114 tisíc korun? Na slušný důchod zapomeňte

Mezi věci, které například zůstaly stejné, patří hlavní motivy, proč OSVČ začaly podnikat. Jedná se především o motivaci samostatnosti rozhodování, vyššího uspokojení z pracovní činnosti a seberealizace oproti zaměstnaneckému postavení a rovněž aktivní, tvůrčí charakter podnikatelské činnosti. Tyto důvody uvedly více než dvě třetiny oslovených. Preference seberealizace v samostatném podnikání se projevuje i v hodnocení celkových pracovních a životních podmínek, které osoby samostatně výdělečně činné hodnotí ve srovnání se zaměstnanci jako lepší, upřesňují autoři studie.

O studii

Studii "Sociální a ekonomické postavení osob samostatně výdělečně činných v ČR v roce 2012" napsali Jan Vlach, Ladislav Průša, Július Szabo a Tomáš Pavliček. Monografie vznikla v rámci projektu TD010106 "Změny sociálně-ekonomického postavení osob samostatně výdělečně činných (sebezaměstnaných) v ČR v důsledku hospodářské krize a souvislosti se systémem sociálního zabezpečení" v rámci programu na podporu aplikovaného společenskovedního výzkumu a experimentálního vývoje OMEGA s finanční podporou Technologické agentury České republiky.

OSVČ přestávají platit vyšší pojištění

Šetření se kromě jiného zaměřilo na postoj OSVČ k zajištění pro nenadálé životní situace a na důchod. Předně se potvrdil trend klesajícího zájmu o nemocenské pojištění. Ještě v roce 2006 se nemocensky pojistilo 222 tisíc osob, v roce 2011 se už jednalo o 115 tisíc osob. Navíc pouze třetina z pojištěných platila více než minimální pojistné. Nemocenské pojištění OSVČ je tak v současnosti zajímavé pouze při dlouhodobé pracovní neschopnosti či při peněžitě pomoci v mateřství.

Co se týče přípravy stáří, mají OSVČ podle studie co dohánět. U svých stávajících příjmů tři čtvrtiny OSVČ hlavních uvedly, že s jejich výší nemají problém a že jim stačí k uspokojování jejich potřeb. Vytváření rezerv na stáří se ale OSVČ příliš nevěnují. Vyšší než minimální sociální pojištění hradí jenom čtvrtina. Takřka polovina respondentů uvedla, že má penzijní připojištění a třetina si pak platí životní pojištění.

Oproti roku 2006 tak došlo v této oblasti k výraznému poklesu. Nad zákonné minimum si tehdy sociální pojištění platila polovina OSVČ a stejný podíl OSVČ měl životní pojištění. Penzijko tehdy vlastnily dvě třetiny drobných podnikatelů. Ještě větší propad od pojištění na stáří vykazala skupina OSVČ vedlejších, kde došlo vesměs k poklesu o čtvrtinu. Vzhledem k sociálnímu pojištění u zaměstnavatele je nízký podíl pojištění nad zákonné minimum přirozený. Zarážející je však nízký podíl komerčního pojištění. Zaměstnanci se patrně spoléhají na povinné důchodové pojištění ze závislé činnosti, uvádí studie.

Čtěte také: 5 možností, jak spořit na důchod jinak než v druhém pilíři

OSVČ nespoří na stáří ani mimo pojištění

Dalších možností, jak se na stáří zajistit jinak, samozřejmě existuje celá řada, využívá jich však pouze zlomek OSVČ. Nejčastěji podnikatelé v takovém případě volí nákup nemovitostí (16 %) a OSVČ s vyšší finanční gramotností (22 %) také kapitálové investice. Někteří podnikatelé uvádí, že je ve stáří zajistí prodej firmy. Jak ale píše autoři studie, ve skutečnosti jsou živnostenské podniky bez zaměstnanců a většího kapitálového vybavení prakticky neprodejně.

Výsledky studie naznačují jisté rozpory mezi názory OSVČ na své zajištění a reálnými rezervami. Dostatečně zabezpečené se cítí dvě třetiny respondentů. Z podrobného šetření ale vyplývá, že jenom necelá polovina OSVČ má opravdu rezervy. Problém příjmů OSVČ ve stáří nicméně zatím není problém, jelikož většina z nich si pojištění platila v předchozím zaměstnání. Význam příjmů ze zaměstnání však bude postupně ztrácet význam s trváním samostatné výdělečné činnosti a výše starobního důchodu bude klesat. Stále více sebezaměstnaných se bude nacházet u úrovni minimálního starobního důchodu a životního minima, uzavírá studie.

**